

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reclamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évré . . . 6 frt —
fél „ . . . 3 frt —
negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Vidéki lapok és a vidéki közönség.

A „nemo in patria sua profeta“ közmondás alapja emberi gyarlóságunkban rejlik, s annál sürtiebben valósul az, mennél szűkebbek az illető „patria“ határai.

Ha az emberek kizárólag nem azt kérdik, hogy „ki“, de azt se kérdik kizárólag „mit“ s rendszerint a kettőt összekötve, úgy kérdeznak, hogy „ki-mit.“

S ez a „junctim“ többnyire nagy akadály arra nézve, hogy valaki saját patriájában proféta lehessen.

Mert hogy is birna sulylyal valakinek szava, tette, a ki előttünk mozog, a kinek minden csinját-binját ismerjük, gyarlóságain legalább is sajnálkozunk, a ki fiatal korában talán henye, szélcsep, vagy kártyás volt; kiről tudjuk, hogy csak hat osztályt végzett, a just meg épen nem végezte, vagy csak amugy privatim; a kinek apja nagy pecovics volt, nővére meg aggszüz, a ki senkinek se hagy békét stb. stb. Lehetetlen, hogy az ily előttünk mozgó, küzdő, velünk naponkint érintkező, csak magunkforma gyarló ember nekünk szóval vagy tettel tanácsul, például legyen Hiszen a mit ő tud, azt már csak mi is tudjuk, s aztán meg, hiszen töltünk tanul-

ta, vagy legalább nekünk úgy tetszik, mint-ha így volna, s majd bizon od'adjuk hátunkat, hogy ez a mindennapos valaki azon kiemelkedjék, szeretnők tudni, mi jusson... igen, ha Deák, Ghyezy, Tisza vagy legalább is egy — Hegedűs volna...

Ime a patriabeli próféta szírtjei. S a minő sorsa van az egyéni jóakarotnak, szakasztott olyan a vidéki lapé is.

A vidéki lap ugyanis vagy tisztán a vidéki érdekek lapja, vagy politikai, tehát eo ipso pártlap.

Ha közgazdasági a lap, akkor hatása 99 okból nem lehet, először, mert senki se olvassa stb. Mi magyarok szaklapot átaljában nem olvasunk, egyszerűen azért, mert nem vagyunk szakemberek; de nincs is kiállthatanabb a szakembertől, a kivel csak régi pénzekről, vagy oxgy- meg hydrogeniumról, csak voltaoszlopról vagy trachyt-ról lehetne — ha tudnánk — beszélni. Aztán pl. X. megyében az ugyan érdekes, hogy Amerikában hogy lónek a holdba, a Vöröstengert hogy vesztik össze a Mediteraneummal, de hogy a szomszéd falu iskolájában mi történik, amott a népbank miként subsistál, való-e, hogy a harmadik helyen az utcát kövezik, — az alföldön nagy sor! — ez, nem mondhatjuk ugyan, hogy

épenséggel nem érdekel, de hát az Y. lapot csak nem dúrhatjuk, hiszen ki is szerkeszti azt, kik is munkatársai stb.

Ha pedig politikai s így párti a lap, melyet, ha solo van, rendszeren a kisebbség tart fen, mert a minoritások szoktak fészkelődőbbek lenni — azt a többség, melynek nem lapja, s suverainül lenézi, agyonhallgatja. Ki is olvasna egy ellenpárti lapot, főleg vidékit, miserabilis kiállításával; saját pártja? az már épen nem olvassa, legfeljebb a szerző gyönyörködik saját cikkében; mert hiszen a párt mind tudja azt, a mi abban foglaltatik, nem is pro usu delfini szerkesztetik az a lap, hanem hogy proselitákat csináljon, — csinál is sajtukacok képében...

Ily körülmények közt ha valaki vidéki mégis a fejébe veszi, hogy valamit vidéke olvasóinak közjeje sanszírozzon, fufanggal kell élnie, titokban Pestre lopóznia, mert a postai ut nem biztos, a póstamester elárulhatná a merényletes cikket nagy titokban magának Jókainak vagy Keménynek stb. átadnia. Már így aztán más! Vajjon ki lehet az az X. vagy Z? jól beszél, hogy ismerik azok a nagy fejűek az ország minden porcikáját, igazán alaposan beszél,

TÁRCA.

A titkos társulatok befolyása Franciaország társadalmi s állami életére.

Közi: Dr. Kovács István.

Franciaország újból a polgárháboru sebeiből vérzik, a nemzet két ellenséges táborra szakadva, áll szemben újból egymással. Nem lehet tagadni, hogy a nemzetgyűlés magatartása a köztársasági kormányformával szemben nem volt olyan, hogy e kormányformának állandóságot biztosított volna akkor, midőn maga az intéző főszereplő, csökönös monarchikus érzelmeiről volt eddigelé Európaszerte ismeretes; ha ezt azonban egy oldalt elismerjük is, a párisi commune vezetőinek multja, jelene, azon eljárás, melyet magának a commune megengedett, a requisitiókban a birtoknak s tőkének izent had, újból nem egy köztársasági kormányforma inaugurálásának kedvező jelenségek. Ha az egymás ellen háborut folytató ellenfelek sorain végig tekintünk, egy oldalt ott találjuk a haza sebeit szívvel és lélekkel beheggeszteni, annak sorsán egész odaadással javítani törekvő higgadt és komoly férfiakat támogatva a nemzet színe, a vagyonos osztály, tudomány, ipar, szóval mindazon tényezők által, melyek valamely nemzet nagyságának emeltyüi lehetnek. Mit látunk az ellentáborban? Kalandorok által vezetett sepredék proletár-tömeget, mely a nyers, értelmetlen erón kívül egyebet nem képvisel; mely csak ürügyül használja és bitorolja a köztársaság nevé, hogy fékevesztett szenvedélyeinek a birtok és vagyon ellen intézett rabló-élvívának szabad menetét engedjen; melynek politi-

kája az erőszak, eszköze a felkorbácsolt rémület, célja az általános conflagratióban a párt s egyesek nyomoru ambitiojának érvényre juttatása s maguk a vezetők a nemzetközi munkásegylet ismert szereplői, szövetkezve a kétségbeesett kalandorjellemelekkel, s mindezek azt hiszik, hogy társadalmi utopiáik napjának hajnala hasad, s azok diadalra juttatásának korszaka megérkezett. Így és csak is így fogva fel e mozgalmakat, érthető az, hogy magok azok, kik a francia társadalmat social-demokrata eszméikkel hitték csak még ezelőtt kevéssel is újateremthetni, ma visszariadva művüktől s az általuk hirdett tanok veszélyes eredményétől, mint pl. Proudhon, legujjabban e mozgalmakkal minden solidaritást határozottan elutasitanak maguktól s Páris népének — értve alatta jelenben a felkelőket — mostani forradalmát egy politikai örvongés rohamában sinlődő nemzetközödédek lázasan izgatott agykáprázatának bélyegezik, melynek végeredménye a töke és vagyonérték végpusztulása a nemzet depravatioja s teljes elstlyedése s letünése a világ színpadáról lehetend.

Ily helyzetében a dolgoknak, nem leend talán érdektelen egy futó pillantást vetni Franciaország azon korszakára, melyben ez eszmék, terjesztve a titkos társulatok által, el lettek hintve a nagyon is fogékony talajba, melynek keserű gyümölcsét többször volt kénytelen kóstolni e szerencsétlen nemzet, s melynek buján termő gyomja annyira elárasztá Franciaország talaját, s melyre nézve nem tudjuk akad-e e szerencsétlen országnak egy szerencsés kezű kertésze, ki e gyomtól megszabadítva a talajt, a hasznos növényzet zavartalan virulását biztosítandja.

Rövid ismertetésünk Lajos-Fülöp korszakára esik, kinek tapogatózó absolut hajlammal bizonyos szabadelvűséget negélyező, majd a régi társadalmi előítéletek mellett a kor divatos eszméivel kacérkodó ingatag kormány rendszere az eféle mozgalmaknak nagyon is kedvezett. Tévedne azonban bárki is, ki e mozgalmak eredetét Lajos-Fülöp korszakában keresné, mely mozgalom elvégre is nem egyéb — s ezt mondjuk ki határozottan, hogy belőle okuljunk — mint 1789-ki forradalmi eszmék által megzavart tömeg aberratioja, fentartva a lelkiismeretlen sajtó s egyes politikai rajongók által — kik a társadalmi rendet fenyegető s a tömeg feltogását megmételtyező tanokat majd titokban, majd nyiltan apostolokként hirdetik, annál nagyobb veszélylyel, ha a hirdett tant nem a meggyőződés, hanem az ennél is rosszabb vakhittel határos rajongás adá az apostol nyelvére.

Minden politikai pártnak meg vannak a maga buzgó kalandor jellemei, kik a pártnak mintegy kockára tett előörsei s a felkarolt ügynek mintegy enfants terribles-jei gyanánt tekintendők. Hajlamban rejlik, hogy náluk a szót követi azonnal a tett, az elvek discussiojából hamar átmennek az azok melletti — ha kell — véres küzdelemre. — Ezek képezék eleitől fogva Franciaországban a titkos társaságok hadának mellvédét s a had előörseiből csakhamar az ügy vitéz harcossává edzették magukat, mely ügynek az Ami du Peuple, Droit de l'homme, Mutuellestes, és a Societe des Familles voltak Lajos kormánya alatt organumai.

Elvakulva a szenvedélytől, mely őket sem re-

derék ember, fájdalom! nekünk itt senkink sincs stb.

Ez a vidéki lap sorsa, ilyen közönsége többnyire s a vidéki érdekek, a sokasodó ügyek, a mulasztások, a teendő? — oh, azok néma gyermekek, kiket dajkájuk se szokott érteni...

Az idő meg csak halad, csak telik... mi meg a vidéken csak maradunk legalább viszonylag részint, sőt nagy részt azért, mert:

Nemo in patria sua profeta.

Pedig még sincs egyéb hátra, mint: „brav hiein Feuern“ mint az egyszéri vizipuskát kezelő kiszolgált tüzér, oltás alkalmával mondá. Mire a kárvallott ingerülten válaszolá, hogy hiszen: „Feuer ist eh genug da.“ „Ich meine mit Wasser hiein Feuern“ szolt az impertinens tüzér.

R.

Országgyűlési tudósítás.

Május 3. Luksich Bódog interpellálja az igazságügyi ministert, hogy szándékozik-e a vadászati t. javaslat tárgyalásának elhalasztása folytán, akként intézkedni, hogy más földjén, a tulajdonos engedelmé nélkül senki se vadászhaszon. Horn E. a földhitelezetről szóló t. javaslatot mutatja be. Hoffmann P. a mentelmi bizottság előadója Miletics A. kiadatni kívánja. Pavlovics ellene van Németh B. és Péchy T. szintén. Patay István azt találja, hogy a „mentelmi“ bizottság nem mentelmi, hanem „vádoló“ bizottság, szoltak még Simonyi E. Csernátóny, Madarász J. Babes V. Mátyus A. a kiadatás ellen, Tisza K. és Hodossy J. mellette. Horváth B. minster válaszol Dietrich interpellációjára, hogy mikor, és mily módon szándékozik a megalkotandó törvényt végrehajtani. Alapos reményem van, hogy 1872. jun. 1-én az új bíróságok működésüket megkezdhetik, — a másodikra nézve, hogy az elnök kivételével a többi bírói állomásokat, nyilvános pályázat útján szándékozik betölteni, s hogy tájékoztatást és figyelemztetést hálás köszönettel fog fogadni. — Tárgyalás alá került „a telepítvényes községek iránt teendő ideiglenes intézkedések tárgyában“ című t. javaslat, — csekély módosítással elfogadtatik a tárgyalás alapjául. Következik az első folyamodási királyi bíróságokról szóló t. javaslat. Hodossy J. a kpb. előadója ajánlja elfogadás végett a javaslatot. Tisza K. nem sok jót vár ugyan az új szervezetű bír-

megni, sem elbátortalanodni nem engedé, a hívők koronkint megújuló ostromot intéztek a juliusi forradalom monarchiája s annak kormánya ellen, a nélkül, hogy számot vetettek volna erejükkel s mérlegelték volna gyengeségüket. A világváros ilyenkor aztán mindannyiszor egy táborhelylyé alakult, melyben mindenütt viszhangzott a fegyver zörgése; a sorhad kibontott zászlókkal s zenével lépdelt elő, hogy az olykor hosszás, de mindig véres drámát befejezze a torlaszokon. Hullák boriták a tért, míg az elfogott felkelők a börtön falai között várták ügyük befejezését. Azt hihetné talán valaki, hogy ezzel a küzdelem megszűnt, — korántsem; — a vádlottak a törvényszék előtt és ellen folytaták küzdelmüket, s a vádlottak padjáról igen sokszor a vádlók ellen itélkezni akaró democraticus törvényszéket rögtönöztek. A helyzet alig volt kényelmesnek mondható, a tömeges hatóság s különösen a párek kamarájára nézve, különösen pedig akkor, a midőn a vádlottak kiméletlenül s egész elkezeredetten kezdték kutatni bíráik s vádlóik politikai és magán életének titkait. És mit is tehetett érdekükben a törvény által számukra szentesített sérthetlenség, ha a kor történelmének tanu s a kutató közvélemény ellenük bizonyítanak. S így aztán igen sokszor megtörtént, hogy e győzöttek könnyen bántak el a győzőkkel, s a vádlottak nem törődve saját védelmük gondjaival, vetekedve támadták meg azon törvényszék hiteltét és tekintélyét, mely pedig hivatva lett volna dönteni sorsuk felett.

ságtól, hanem óhajtja még is, hogy az mielőbb életbe lépjen, Tisza beszédjére Horváth minster válaszol. — A vitában a 7. §-ig haladtak némi módosítással.

Május 4. A 7. §-nál Vécsey T. a kereskedelmi ülnököket ellenzi, s indítványozza e szakasz kibagyását, élénkebb vita után, melyben Halmossy E. Irányi, Horváth Döme, Hodossy J. Mórizez P. Halász B. és Hoffmann P. az indítvány esetet. — 8—15. §-ig csekély változtatások elfogadtatik, — a 15. §-nál Simonyi E. külön javaslatot nyújt be, mely a 25. bizottság munkálatainak elvetését vonná maga után. Deák Ferenc felfüggesztetni indítványozza Simonyi javaslatát mindaddig, míg a 25-ös bizottság munkálata tárgyalás alá kerül. A kérdés feltétele heves vitára adott alkalmat, elnök s Tisza K. között. — A 25-ik §-ig csekély változtatással elfogadta a ház a t. javaslatot.

— A főrendiház máj. 3-án tartott ülésében Ivacsokvics György képviselőházi jegyző szabályszerű tárgyalás végett áthozta a Spanyolországgal és a guetmalai köztársasággal kötött szerződésekről, továbbá a kereskedelmi hajók közbözéséről szóló törvényjavaslatokat, melyek a hármass bizottsághoz utasítottak. — Cziráky János gr. beadja a jogügyi bizottság jelentését az urbéri birtokviszonyok rendezéséről, az irtványokról, és az Erdélyben létesítendő arányosításról szóló t. javaslatok tárgyában. E t. javaslatok a holnap 10 órakor tartandó ülés napirendjére tüzetvén ki, az ülés 1 és fél órakor eloszlott.

Franciaországi események.

A főváros körül szakadatlanul foly a harc, de kevés eredménnyel, a mennyiben eddig egyik fél sem képes határozott győzelmet produkálni. A versaillesi kormány ugyan nyakrafőre eresztí a győzelmi híreket a világba, hanem valóban még sem úgy áll a dolog. Az Issy erőd még mindig a felkelők birtokában van, sőt a versaillesi seregek által elfoglalt helyeket is visszakeríték. Domborowski tábornokról is azon hírt terjesztik, hogy táborukával együtt elfogott, s most mégis ő rendezi Asniéresben a védelmet.

Ezekből kitetszik, mennyire őszinte a Thiers-kormány is a hírek terjesztésében.

Azonban a commune ügyei sem állanak erős lábon; a csatározásokon folytonosan érzékeny veszteségeket szenvednek, így a clamarti pályaudvar elfoglalásakor is 300 felkelő kerített be a parlamenti sereg által — kik kegyelem nélkül leszurattak.

Ranc a commune volt tagja érdekes dolgokat közöl a communeről; van benne 2—3 socialista, ezek értelmes, tisztességes férfiak; a többi tagok kivétel nélkül proletáriusok, tudatlanok, neveletlenek, tapasztalatlanok, azonban makacsul ragaszkodnak hatalmukhoz. Ha vége lesz a szomorú komédiának, oly tények fognak napfényre jönni, melyek rendkívüli mebotránkozást szüldenek.

A versaillesi kormány május 1-én 19 millió frankot fizetett a berlini kormánynak a német hadak élelmezése fejében.

Legujabbak.

Brüsszel, május 3. Az „Indep. belge“ Párisból jelenti, hogy a commune elhatározta miszerint a városon kívül levő minden állás elhagyassék s a csapatok a sáncok s az ujonan emelt védvonal védelmére szorítkozzanak.

Prága, május 4. A cseh jogászegylet egy kérést intéz a ministeriumhoz az iránt, hogy a törvényszékek belső hivatalos közlekedésébe is a cseh nyelv hozassék be.

Prága, május 4. A „Bohemia“ demintirozza azon hírt, mintba Beust és Bismark között politikai levelezés folyt volna.

Berlin, május 4. A himlőjárvány mindinkább nagyobb érveket ölt. Az itteni mérnöki és tűzérési hatóság Metzbe fog áttétetni.

Brüsszel, május 3. Az „Independance belge“ Verriérsből e hó 3-áról jelenti: Az éj Verriérs és Stembertben nyugodtan telt el. Goéban tegnap a nyugalom komolyan megszarartott. A munkások

díjt követeltek a munkaszabad napokért, azonban elutasítottak. Harc fejlődött ki több munkás és öt zsandár között, kik kövekkel dobattak meg.

Több ház ostromoltatott és munkások és zsandárok megsebesítettek. E reggelen a zavarok Goéban tovább folytak. Attól tartanak, miszerint e zavarok káros hatással lesznek a verriérsi munkásokra. Az elővigyázati rendszabályok megtétettek.

Versailles, május 4. Jules Favre mult éjjel Brüsszelbe utazott, hogy a béketárgyalásokat vigye. A „Soir“ című lap jelenti: A köztársaság dreusi prokurátora az orleansi herceget fölszólította, hogy távozzék el Franciaországból.

Versailles, május 3. A csapatok megszállták az issy-i parkot és helységet, az erőd délen és nyugaton fenyegetve van a versaillesi útegek által; 3500 szabadkőműves a commune mellett száll síkra.

Páris, május 3. A vincenai erőd őrsége a poroszok kívánatára lejobb szállittatik. Amiért és Neuillyben egyidejűleg hallatszik az ágyuzás és puskatüz. Miután a szövetségesek a versaillesiek által hátrálni kényszerítettek, az utóbbiak ma éjjel ismét elfoglalták az Issy erődöt és a helységet, Issy tehát most délen és keleten a versaillesiak útjai által van fenyegetve. 3500 kőműves elfogadta a commune tanácsát és a nemzetőrséggel vonultak a commune védelmére.

London, május 4. Az alsóház Bright javaslatát elvetette. A nőknek a szavazási jog 220 szóval 151 ellen megadatott; Gladstone ellene volt, a nélkül azonban, hogy a nők szavazási jogát elvben megtámadná.

Ujdonságok.

— A helybeli műkedvelők e hó 4-én tarták meg a harmadik, s mint tudjuk — utolsó előadást. Ezuttal is két egy-egy fölvonásos vigjáték került színre: a „Chassé croisé“ és „Egy helyett két anyós“. Az első darabban következő műkedvelők szerepeltek: Németh Mariska k. a. (Valleray Klementine), Németh Lujza k. a. (Liza), Habinay Gizella k. a. (Róza), Ormós János ur (Danglars), és Cziffra Imre úr (Pál); — a másik darabban közre működtek: Tesedik Károlyné asszony (Leocia), Szakál Ilona k. a. (Dolores), Szánthó József k. a. (Mariana), Dobosfi Alajos ur (Frederico), Farkas Gyula ur (Rafael) és Kirileszku Gyula ur (Cletó). — Mind két darab meglepő co-rectséggel s a műkedvelőink által oddig aratott fényes sikerhez méltóan ment véghez, s a közönség bizonyára lekötelezettnek érzendi magát a közreműködők iránt, kik buzgalmat önzetlenséggel párosítának, hogy egyrészt jótékony és közérdekű célok anyagi gyarapodását tegyék lehetővé, másrészt sikeres játékok által néhány élvezetes estét szerezzenek. — Az előadás jövedelméről, — mely egy műkedvelői színpad felállítására lesz fordítandó — még most nem szólhatunk.

— A színházi műélvezetek a műkedvelői előadásokkal még nem értek véget. Mint már ez előtt is néhány héttel jeleztük lapunkban, a Follinus János igazgatása alatti aradi színtársulat jó ismét városunkba, s mint megbízható forrásból értesülünk, már e hó 21-én körünkben lesz. A társulattal Dékány Teréz operett-énekesnő, Pirkó Lina, Marcell a jeles buffo s több a tavalyi itt időzés idejéből kedvezően ismert tag is visszatér.

— Aradon e hó 3-án volt a képviselőválasztás. Chorin Ferenc, az ellenzék jelöltje 870 szóval választatott meg Cse. negi Károly deákpárti jelölt 703 szavazata ellenében. A „Reform“ ide vonatkozólag a többek között ezeket is írja: Az aradi eset figyelmeztetésül szolgálhat a deákpártnak, melynek életérdekéhez tartoznék, magát ujjabbelemekkel is kiegészíteni. Arad városa bizonyára érzékeny veszteség, melyhez hasonlót sokat nem bírhat el egy párt sem; mert az nem csak egy szavazat, hanem morális veszteség a közvéleményben, mely igen károsan hathat vissza magára a pártra.

— Szerkesztőségünkhez beküldetett: „Észrevételek Ghyczy Kálmán urnak 1871. april 3-án a cultusminister urhoz intézett interpellációjára.“ Pest, Sartori Károly bizománya, ára 20 kr.

— **Figyelmeztetjük** olvasó közönségünket a mai számunkban megjelent Steindecker és társa hamburgi bankház hirdetésményére, mely, a mennyiben államjótállás mellett ajánlatik, biztos nyereségre nyújt kilátást.

Gazdászat, ipar és kereskedelem.

Gazdászati levelek.

X.

Endrőd apríli végén.

Tekintetes szerkesztőség! A kukuricafajokról szólván, általánosan ismert dolgot mondok, midőn állítom, miszerint van: 1) nagy faj, 2) közép faj, 3) kis faj. — Ezek közül a hosszú magu kukurica legcélszerűbb a tenyésztésre. — Vetőmagul — mint elébbi leveleim egyikében már említém is — a cső középső része legjobb. A korai művelés ajánlatos, ha a helyi körülmények, időjárás s egyéb viszonyok úgy engedik meg. A barázda utáni sorvetés ismeretes módja okszerűbb a mag-alászórásnál; mert ez utóbbi vetési-móddal legtöbb mag belefulhat... Hogy ha van, vonalozó-ekével kell kijelelni a fészkeket, és pedig 1—1½ távolságra egymástól. A sor- vagy vonalozó-ekével való vetés azért is célszerűbb, hogy a második kapálást fogantatosan lehet eszközölni; itt helyben, Endrődön is, a vagyonosabb gazdák közül néhányan már haszonnal alkalmazták. Ha tekintetbe vesszük a munkás-kezek drágaságát s ennek dacára annak hiányát, mégis lehetetlen el nem ismerni a fogatos munkáltathatás alapját, a sor- és a vonalozó-ekével való kukuricavetést. Hasznos, ha az idő tartama és munkáskezek elégségsége engedi, a kukuricának feltöltötését. Kevésbé meleg nyarakban a tengeri kukurica-cimer levagdálása ajánlatos; mert így jobban érlelheti a csöveket a légjárás, világosság és napsugár. A cimer levágása csak kötés után történhetik; ellenkező esetben a nősülés elmaradna s akkor! — sem pénz, sem posztó; sem cimer, sem cső nem leondott. — Az olasz cinquantinót szokták vetni korai, asztali csemege-kukuricául, mivelhogy 50 nap alatt ki van fejlődve, nálunk azonban valamivel többet kíván.

E soraimmal kapcsolatban vélem szükségesnek megemlíteni, hogy a kukurica-górék legfőlebb 4—5 lábnyi szélesek lehetnek csak; ellenkező esetben

nem vagyunk biztosítva a megpenészedés stb. eféle bajok ellen.

A kukurica művelési módjával hasonlólag történik a fehér vagy buzgány-cirok művelési módja — akkor, mikor magot akarunk termelni; ezt azonban mindig vonalozó-ekével, egymástól egy és fél lábnyira kell vetni. E növényről, mely az alföldön aligha ismeretes széles körben, mint csalamádéról, mislingról szükséges s nagy hasznu tudni az alantabbiakat.

Közönségesen és általában az alföldön kukurica vettetik csalamádé-takarmányul, szórt vagy sorvetéssel, hogy a sorvetés jobb, a gondolkodó egyén könnyen kitalálja; ha hozzávesszük, miszerint a ritkább, minden 3-ik barázdába való sorvetést még fogatosan meg is kapálhatjuk, akár mint a repcét vagy búkkönyt: lehetetlen a szórt vetésről le nem mondanunk.

A csalamádéul vetendő kukuricát pótolja a buzgány-cirok. Vetendő vetőgéppel oly sürrien, mint a buza; s ekkor természetesen fogatosan megkapalendő. — Fejlődési ideje, épen mint a kukurica-csalamádénak: 5—6 hónap.

A kölesről. Kétféle köles van; 1) közönséges vagy bogács-köles, 2) róka farku vagy olasz köles.

A közönséges köles színre nézve szürke és piros; ez utóbbi kelendőbb. Új törésű földben — mint tudjuk — kitünően terem. Használati célja ép oly ismeretes, miként művelési módja. Az olasz köles oly alakú, mint a róka farku. Sokkal magasabbra megnő, mint a bogács-köles, inkább takarmányul vettetik, mint magtermelésre. Alföldünkön aligha ismeretes. — A buzgány-cirok és a róka farku kölessel magtermelési kísérletet teendek jelen tavaszi és nyári időnyben; ohajjatos sikert remélek.

A hajdina, vagy pohánka, vagy tatárka egyike a legigénytelenebb növényeknek, mindenféle talajban deszik; azonban a laza (homok) és homag talajt leginkább szereti. En majd most agyagoszikes földben teszek kísérletet vele. A Szent-István-társulat által kiadott „Piros könyv“-ben kimerítőleg tárgyalatik nagyhasznosága. A többi között kiemeltetik mint méhtenyésztési telep, mivelhogy virágját a méhek igen kedvelik. — Egy holdnyi hajdinaról meglepőleg sok méhet gyűjthetünk. A méh-legelő előállítására hogy legjobb a hajdina, kitünik Girókuti Ferenc ur azon leírásából, hol ez áll: „... álmélkodának nagy csodálkozással, mert az árva méhecskéik milliói, melyek legelőhiány miatt azelőtt étlen veszték el, dongva lepték el a hajdinavirágból készített méhlegelőt s gazdagon megrakva tértek köpüikbe;... Harsli (az árendás) is köszönetet mondott a legelőért, mert soha sem vitt annyi mézet Phestre, mint ezen esztendőben.“ — Ezenkívül lett 5 holdnyi területen 250 mérő, bitkmagforma hajdina-mag, mely részint eladatott, részint hízalásra fordított, részint lisztül és kásául feldolgoztatott.

Bár a kenyér violaszínű, de kik kostolták, állítják, hogy a hajdina-kenyér nem épen a legutolsó kenyér. Kásája jó hus- és rántott levesbe; vízben megfőzve, megszírozva, töpörtözve tápláló eledel; tejben még jobb. Hurkába töltve, azt állítják a tótok, fejedelmi étek. A ki nem hiszi, próbálja meg. En ismervé gusztusomat, aligha úgy nem járnék az e fajta kásával, mint az egyszeri falusi esküdt a francia puliszkával, ki igen nagyon dicsérvén az őt traktáló plebánosának a francia puliszkát, utána tevé: jó, jó biz ez — de még sem kell!

Balla Mátvás.

Hetivásári tudósítás.

Gyula május 5. Az eső megrontotta az utakat és piacot. Alig jött be 30—35 gabonás szekér egy-egy kis teherrel jobbára gyenge buzával és hibás kukuricával. Mutatókból is csak középszerű mennyiségben árultak a helybeliek. — A buza árak e mult hetiek maradtak, a kereskedők egyáltalában semmit sem vettek, a fogyasztók sem igen élénken vettek, mert vidékről most nem jöttek; a sütőgető asszonyok pedig házaktól vettek. A jó kukuricát keresték, de nem volt, — a középszerű 4 frtjával kelt, a jóért 4.50—60 krt szívesen adtak volna.

Árpa 2.50—60 kron kelt, zab nem volt, csekély kölesből egy pár köből, valamint a kendermagból is mult heti áron kelt.

Sertés 500—600 drb formán volt, jobbára malacfélekből, s ez utóbbiakból vettek leginkább ma is. — 22 drb jó faj, középszerű husban levő 10 hetes malac párját egy békési ember 9 frton, 3 drb nagyobb fajtát és jobb húsút 5 frtjával vett egy helybeli iparos.

A szarvasmarhavásár 13 veres borjas tehénből, egy rugott borjuból állt.

A lóvásár mintegy 45—50 drb lóból állott, minden kelendőség nélkül.

Bárányt 10 szekéren hoztak, s egy ide való hentes is lábán hajtott Micskéről egy kis csapatot, mindössze 70—75 drbra ment így a behozatal; — s jó húsú magyar bárányok is kerültek ma, ezeknek drbja 3.50—4 frtig kelt leginkább; a csekélyebbeké és birkaké olcsóbban.

Halat csekélyest, apróst a helybeli szatócsok Taresáról hoztak 2 szekeren, — az apraját 20, a középszerűjét 30 krral adták fntonként leginkább; csak egyes szebb darab kelt drágábban.

Szén 10 szekeren érkezett, s mult heti áron kelt, de lassan.

Tüzifa és nád ma nem volt; méz s a helybelieknél köblönként 6 frtjával volt a piacon is, házakhoz vive is kapható.

A belső piac igen csekély volt. **Sz. L.**

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Man biete dem Glücke die Hand!

250,000 M. Crt.

im günstigen Falle als höchst Gewinn bietet die neueste grosse Geld-Verloosung, welche von der hohen Regierung genehmigt und garantirt ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, dass im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Verloosungen 24,900 Gewinne zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eventuell M. Crt. 250,000, speciell aber 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 3000, 105 mal 2000, 156 mal 1000, 206 mal 500, 11,600 mal 110 etc.

Zur naechsten ersten Gewinnziehung dieser grossen vom Staate garantirten Geldverloosung kostet

1 ganzes Original-Loos nur fl. 4. —
1 halbes " " " " 2. —
1 viertel " " " " 1. —

gegen Einsendung des Betrages in Oesterr. Banknoten.

Alle Auftraege werden sofort mit der grössten Sorgfalt ausgeführt und erhaelt Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Haenden.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Plaene gratis beigelegt und nach jeder Ziehung senden wir unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staats-Garantie und kann durch directe Zusendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbindungen an allen grösseren Plätzen Oesterreich's veranlasst werden.

Unser Debit ist stets vom Glücke begünstigt und hatten wir erst vor Kurzem wiederum unter vielen anderen bedeutenden Gewinnen 3 mal die ersten Haupttreffer in 3 Ziehungen laut officiellen Beweisen erlangt und unseren Interessenten selbst ausbezahlt.

Voraussichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Betheligung mit Bestimmtheit gerechnet werden; man beliebe daher schon der nahen Ziehung halber alle Auftraege baldigst direct zu richten an

S. Steindecker & Comp.,

49)

1—4

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Ein- und Verkauf aller Arten Staatsobligationen, Eisenbahn-Actien und Anlehensloose.
P. S. Wir danken hiedurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Betheligung einladen, werden wir uns auch fernerhin bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen.

D. O.

Egy gyakorlott gépész

ez évi cséplési időszakra alkalmazást keres.

1—3

50)

Bővebb tudósítást e lap kiadóhivatala ad, hova a levelek bérmentve címzendők.

KELLER ÉS ZSITVAY

selyem és női divat-kelme raktárunkban

PESTEN

14—22

25)

Szervitater 6-ik szám.

A legujabb selyem, gyapju és gyapot női divatkelmek,

KÉSZ NŐI RUHÁK,
ÉS MINDENFÉLE FELÖLTÖK,

valamint több más női divatekkek
dús választásban és lehető jutányos áron kaphatók.

Saját szabóműhelyükben készíttetnek ruhákat a legujabb divat sze-
rint gyorsan, izlésteljesen és jutányos áruk mellett.

Kelmeminták vidékre készséggel küldetnek, a megrendelések pedig ki-
váló figyelemmel és gyorsan hajtatnak végre.

Lyoni selyem-kelmékből gyári raktár.

Hihetetlen és mégis igaz,

hogy az alább felsorolt saját gyártmányu s hivatalosan megvizsgált

jól szabályozott órák

három évi jótállás mellett oly mesés áron adatnak el.

- Csak 1 frt 50 kr, vagy 2 frt** egy valódi párisi bronz óra, 1 évi jótállás mellett.
- Csak 9 frt** egy valódi angol ezüst hengeróra kristályüveggel, másodperc-mutatóval, valódi talmi-arany láncsal, nyakéremmel és jótállási jeggyel.
- Csak 12 frt** egy ezüst hengeróra, rugóra, erős kristályüveggel és láncsal, talmi-arany nyakéremmel és jótállási jeggyel.
- Csak 15 vagy 20 frt** egy valódi angol ezüst horgonyóra, kettős köpenyes savonette, finom vésettél, egy valódi talmi-arany láncsal s jótállási jeggyel.
- Csak 13 frt** egy valódi angol ezüst és tűzaranyozású chronometer-óra, láncsal, éremmel talmi-aranyból, bőr-etuivel és jótállási jeggyel.
- Csak 14 frt** ugyanaz, sokkal finomabb, egy keleti utmutatóval.
- Csak 14 vagy 17 frt** egy valódi angol Prince of Wales remontoir óra a legerősebb nagyságu (kaliber) kristályüveggel, álanyművel, valódi talmi-aranyba foglalva. Ezen órák a többiek felett azon előnnyel bírnak, hogy kules nélkül felhuzhatók. Ily órákhoz mindenki ingyen egy talmi-arany láncot kap éremmel és jótállási jeggyel.
- Csak 13 frt** egy valódi angol hengeróra talmi-aranyból, legujabb mintájú, kettős kristályüveggel, mely alatt a szerszám elzárva is látható, talmi-arany láncsal, éremmel és jótállási jeggyel együtt.
- Csak 13 frt** egy valódi talmi-arany-óra kettős köpenyvel, savonette, ruganyra, kristályüveggel, valódi talmi-arany láncsal, éremmel, bőr-etuivel és jótállási jeggyel.
- Csak 14 vagy 17 frt** egy egészen kised női óra, valódi ezüstből, valódi aranyozással egy valódi talmi-arany láncsal és jótállási jeggyel.
- Csak 18 frt** egy valódi angol finom tűzaranyozású ezüst chronometer-óra, kettős köpenyvel, finom emailirozással, valódi és finom talmi-arany lánc- és jótállási jeggyel.
- Csak 18 vagy 20 frt** a legfinomabb ezüst angol horgonyóra, 15 rubinra, legfinomabb talmi-arany láncsal, éremmel, bőr-etuivel és jótállási jeggyel.
- Csak 20 frt** egy ezüst remontoir-óra, kules nélkül felhuzható, talmi-arany láncsal és éremmel.
- Csak 23, 25, 27 frt** egy női aranyóra, láncsal, éremmel és jótállási jeggyel, — 45—46 frtért gyémántkövekkel.
- Talmi-arany láncok** rövidék 1 frt, 1 frt 20, 1 frt 50, 1 frt 80, 2, 3, 4, 5, 7 frt, hosszuk 1 ft 50, 2, 2 frt 50, 3, 4, 5, 6, 8 frt.

Legnagyobb raktára a bécsi inga-óráknak, saját gyártmányuak.

Ismétlő-órák, melyek órát és negyedórát is ütnek, 40 frttől fölfelé.
Minden nyolc napban felhuzandók, 10, 18, 20 frtért a legnagyobbak.
Minden órát és félórát ütők, nyolc napban egyszer felhuzandók, 25—30 frtig a legnagyobb.
Legujabb saját találmány: Inga-órák két vagy több zenedarabot tartalmazók, minden órában egy darabot játszanak.
Zenélők, két zenedarabbal 18—20 ft, három zenedarabbal 23—28 frt.
Valamennyi óra első minőségű és hamisítványokkal fel nem cserélendők.

Az összegnek előre beküldése, vagy utánvét mellett minden megrendelés 24 óra alatt teljesítettik. Nem szabályzott órák 2 ftal olosóbbak. Árjegyzékek ingyen.

Időjárást jelző órák, melyek 12 órával előbb az időjárást jelzik, a schwarzwaldi fali órák alakjára, inga és nehezékekkel darabonként 60 kr. Egy jó fővény-óra 25 kr, 40 kr. Egy állványos óra 2, 3, 4, 5, 6 frttől 10 frtig.
Pompás zenélők (melodionok) ugynevezett éghang, mandolinum és tremolo hangon zenélve, Strauss, Ziehrer, Offenbach, Mayerbeer és Rossini stb. szerzeményeit játszva, egy darab 4 zenedarabos 7 ft 80 kr, 6 zenedarabos 18 frt. — Fénykép-albumok zenével: 8 frt 10—12, 15 frtig. — Dohány-szelencék zenével 7 ft 50. — Szivarmáriomok zenével: 18 frt. — Varró-etuik-k zenével 15 ft és százféle más cikkek.
Csak 10 kr. egy órakules, mely minden órához használható.
Csak 50 kr. egy valódi schweizi rugany zsebóra, finom láncsal, éremmel és etuivel; mindez csak 50 kr.
Csak 20 kr. egy megfelelő napóra láncsal és delejtüvel.
Csak 6 frt 50 kr. egy pompás párisi bronzóra utennyel, üveg alatt, disze minden szobának.
Csak 1 frt 50, 1 frt 80 vagy 2 frt a legfinomabb schwarzwaldi porcellán emailirozott falióra, melyekért a kezesség két teljes évre elvállaltatik.

Csak több évi tartózkodás után Angliában és Schweizban és a nagy kelendőség folytán vagyok képes az órákat olesón adni.

RIX ANTAL BÉCSBEN

45)

Praterstrasse Nro 16.

2—12

A nálam vásárolt órákért 3 évig kezeskedem; az esetben, ha a 3 év alatt a rugó eltörik vagy más hiba esik, kötelezem magamat azt ingyen helyreigazítani.

Főáruhely: Bécs, Leopoldstadt, Praterstrasse 16.

Házassági ajánlat.

Egy uradalmi tiszt, 23 éves, 800 frt és több hold jó minőségű föld fizetéssel bir, egy nőt keres, ki nem hogy gazdag, hanem jó gazdasszony és kedves legyen. Leveleket és photographiákat elfogad N. B. uradalmi tiszt Hajóson, Pestmegye per Kalocsa. 44) 3—3

RIX ANTAL

ajánlja t. vevőinek és levél utján szives megrendelésre megküldi a következő új találmányokat:

Szakálhagyma hiteles szer, melynek használata folytán 14 nap alatt a legteljesebb szakál vagy bajusz nő a csupasz helyen. A kezesség oly nemű, hogy siker elmaradása esetén a pénz visszaadatik.

Melusina, hiteles szer, melynek használata folytán 12 nap alatt szeplő, májfoltok, pattanások, himlőhelyek stb. örökre elenyésznek. Egy eredeti csomag ára használati utasítással együtt 90 kr.

Izzadságpör, az alkalmatlan izzadságot a lábakról eltávolítani. Csomagja 40 kr.

Három perc alatt vakító fehérségű fogak. Legjobb fogszer, melytől 3 perc alatt a fekete fogak hófehéreké lesznek, s a kellemetlen szag azonnal eltávolíthatik. Egy üveg ára 25 kr.

Légyaether. Ezen szer néhány cseppjével egész raját az alkalmatlan legyeknek elpusztíthatni. Egy üveg ára 25 kr.

Dióolaj Rix A.-tól. E dióolaj, mely zöld dióhéjból sajtoltatik, minden világos hajzatot a leg-
rövidebb idő alatt sötétté változtat. Egy üveg 25 kr.

Bútor-máz egy üveg ára 45 kr, elegendő egy egész szoba bútorzatára, s pótol minden fényezést. 46) 2—12

Villanyos fogkefék 45 krjával.

A fentebbi cikkek egyedül a gyártónál RIX ANTAL urnál, Bécs, Praterstrasse 16. kaphatók, s azok, mint tapasztalat szerint hasznosak, mindenkinek a legjobban ajánlatnak.

TÉNY AZ,

hogy egyes nők oly szerek birtokában voltak, melyek nekik az ifjuság minden külső előnyeit kölcsönzik és hogy frisseséget, szépséget s a bőr simaságát késő korukig megőrizték. A hírneves madame de Pompadour XV-ik Lajos udvaránál, egy oly recept birtokában volt, mely neki előhaladott koráig veleszületett előnyeit biztosította, ezt azonban a világ előtt eltitkolni tudta. — A papírosok, melyekben a szer őriztetett, egy főnemes család birtokába jutottak, mely család tagjainak arebőr szépsége má napig is bámulat tárgya és dr. Rix-nak, ki esetleg orvosi s egyéb érintkezésbe jött velök, sikerült a titokban őrzött papírok tartalmába betekinteni s ekként a Pompadour-pastát, a nemében legfelülmulhatlanabb szer, az egész világ előnyére felhasználni. — Ez az egyedüli gyógy- és fentartószer, melylyel a szeplők, májfoltok, kiütések minden az arebőrön előfordulható ilyenét bajok leggyorsabban eltávolíthatók; ezenkívül az arebőrnek ifjú frisseséget kölcsönöz. Sok oldalú bizonyítványok, melyek ezen pastának legjobb sikeréről tanuskodnak — nálam megtekintés végett mindenkinek nyitva állanak.

47) **En Rix Vilma** 2—12

mindenkit óva intek, hogy a másutt hirdetett Pompadour-pasta vásárlásától őrizkedjék, mert azok hamisítványok és semmiféle Pompadour-pasta sem valódi, mely nem az én kezeimből, az én lakáson vettetett. Az én Pompadour-pastám hatását soha sem téveszti el; ezen a hihetlenségig csodálatos pasta sikere minden várakozáson felüli. Az egyedüli hiteles szer. A kezesség annyira biztosítva van, hogy a siker elmaradása esetén a pénz visszaadatik.

Egy tégely ára 1 frt 50 kr. o. é.

RIX VILMA, dr. Rix özvegye, Bécs, Grosse Mohrengasse Nr. 14. 1. Stiege, Thür 62.

Köszönetiratok nem nyilváníthatnak.

1—2 48)

Hirdetés.

Tisztelettel van szerencsém jelenteni, hogy a gyulai

„KORONA” VENDÉGLÖT

folyó évi april 24-én általvettem.

Gondoskodni fogok, hogy ugy a helybeli, mint vidéki igen tisztelt vendégeimnek a lehető legjutányosabb áruk mellett jó ételek- és tiszta italokkal, valamint tiszta és csinosan berendezett szobákkal szolgálhassak.

A t. vendégek becses látogatását kéri

Gyula május 5-én 1871.

Fehér Ignác vendéglős.